

lerne hævdede i det Hele, tror jeg ikke, det ærede Medlem eller de, der se saaledes paa Sagen, kunne undvære Landbohøjskolen som Kronen paa det Hele.

Bluhme: Det forekommer mig, at jeg var temmelig enig med den høitærede Minister. Jeg ønsker en bedre Fremgang, og er der Træng til en høiere og bedre Undervisning, saa lad os faae den. Er det nødvendigt for en saadan Læreropdragelsesanstalt, at den skal ligge her i Kjøbenhavn, nuvel, saa lad den ligge her. Men hvis den samtidig skal være en Opdragelsesanstalt for unge Landmænd, altsaa en Udvidelse af dets nuværende Virksomhed, saa siger jeg, lad os faae den lagt hen paa et mere praktisk Sted. Hvis man derimod vil gaa over til det, som jeg mener, man burde, kun at lade det være en Opdragelsesanstalt for Lærere, saa kan jeg forstaa, at man vil beholde den her, da den nu een Gang ligger her; men saa tror jeg ikke, man behøver en saa kostbar Bygning og et saa stort Areal. Men jeg vil dog tillade mig den Bemærkning overfor den høitærede Minister, at samtidig med Kommunikationsmidlernes Udvidelse, samtidig med, at man faar Telegrafer og Telefoner, samtidig med at man ogsaa ude i Provindserne udvider disse videnskabelige Anstalter, Kunstmuseer, Bibliotheker og den Slags Ting, vedbliver man bestandig at fastholde, at alle disse Institutioner maa og bør sammendrages til Kjøbenhavn. Det forekommer mig, at jo lettere Forbindelsen og Tankueudvekslingen bliver, desto bedre kan man sprede den Slags Institutioner. Jeg er altsaa enig med den høitærede Minister i, at man vistnok efterhaanden kan faae Træng til bedre Undervisning, dygtigere og bedre opdragne Lærere; nuvel, saa lad os faae det, men lad os ikke gaa hen og offre saa mange Penge, saa store Bygninger og saa store Arealer, som her er Tale om, for her at lave en Undervisningsanstalt for praktiske Landmænd. Lad os faae det ud i det Mindste, lad os faae Landbrugsundervisningen ud og saa koncentrere Virksomheden herinde paa at opdrage de fornødne Kræfter dertil. Jeg har ikke ment, at man skulde unddrage Landbruget en saadan Institution og henlægge det Hele under den polytekniske Lærestanstalt. Nei, jeg sagde: Er det ikke muligt? Er det virkelig nødvendigt, at vi faae 20 Professorer til Fordel for Jordbruget, da dog virkelig en Del af disse Professorer skulle opdrage f. Ex. Dyrlæger — jeg indrømmer iøvrigt, at disse høre Landvæsenet til — Landmaalere, hvilken sidste Undervisning det

dog vist ikke er absolut nødvendigt at lægge ud paa Landbohøjskolen, i alt Fald behøver man ikke en særlig Professor dertil. Tilgældes mener jeg ogsaa, at Universtitetet maa kunne besørge, hvad vi behøve af Undervisning i Retning af Skovbrug. Saa mente Ministeren ogsaa, at et Bævis for Nødvendigheden af denne Lov var, at det, der nu bestod af Bygninger derude, var 30 Aar gammelt. Nei, det modsiges jeg. Siden Landbohøjskolen er anlagt, er der kommet et Forsøgslaboratorium og forskjellige andre Bygninger til, som netop have fuldstændiggjort, hvad der behøvedes, have imødetkommet Trangen til bedre Bygninger og til videnskabeligt Fremstridt og de Fordringer, man stiller til denne Institution, og paa den Maade kunne vi jo gaa videre fremad. Det fastholder jeg altsaa: Skulle vi have en Opdragelsesanstalt for Ungdommen samtidig med, at det er en Uddannelsesanstalt for Lærere, saa bør den ikke blive, hvor den er, saa bør den ud. Jeg mener nu, at vi bør gaa den Vej først at skaffe Landbrugsstoler rundt omkring, som have Brug for Lærere, og viser det sig saa, at denne Institution, forbedret naturligvis efter Tidens Fordringer, ikke længere tilfredsstiller Kravet til de Kræfter, der behøves, saa lad os efterhaanden udvide den med, hvad der hører til. Men lad os ikke nu skabe en saa storartet Institution, som virkelig vil blive et Hoved uden tilstrækkelige Lemmer. Virksomheden maa udvikles fra nedent af opøster, ikke omvendt.

Indenrigsministeren (Jørgensen):

Jeg skal indskrænke mig til at svare det ærede Medlem, at naar det ærede Medlem mener, at Kommunikationsmidlernes betydelige Udvikling saa let kunde medføre Decentralisation, saa kan man netop paa Grund af denne Udvikling lige saa godt gaa til at centralisere, det ene er lige saa kort og lige saa langt som det andet. Det ærede Medlem taler om storartede Udvidelser og mener, at der navnlig paa Lærerapparatet skal ske saa store Udvidelser. Det er ikke Tilfældet, i Virkeligheden er der kun 3 nye Anstalter, hvis Lovforslagets § 1 bliver vedtagen. Det er sikkert det ærede Medlem bekendt, at der ved Forsøgslaboratoriet og paa andre Punkter efterhaanden paa de aarlige Bevillinger er ansat forskjellige Lærere, altsaa det er kun at indregistrere, hvad der er, og spørge det med et Plus paa 3, og disse Lærere vil der være en meget god Udvidelse for. Jeg erkjender udtrykkelig, at Forsøgslaboratoriet — det ligger i Sagens Natur — skrev sig fra en senere Tid, men jeg tillader